

Haber-Yorum

“Adım Adım” Yaklaşım! Suriye Halkına Karşı Eski ve Yeni Bir Komplo mu!

Haber:

Mısır Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Ebu Zeyd, Dışişleri Bakanı Semih Şukri'nin Birleşmiş Milletler (BM) Suriye Özel Temsilcisi Geir Pedersen ile 25 Mayıs 2023 günü, Cenevre'de Suriye krizini “adım adım” aşamalı olarak çözümlen yolları ve 2254 sayılı Güvenlik Konseyi Kararı uyarınca Cidde ve Amman görüşmeleri ile Cidde'deki Arap zirvesinde ele alınan hususlar hakkında bir görüşme yaptığını açıkladı. Bakan, “Suriye halkının hala acısını çektiği uzun süreli krizin yanı sıra bölgedeki etkilerinin yayılmasının çözümü hakkında Arap rolünün önemini yeniden vurguladı” ve “Mısır'ın, tüm çabaların mevcudiyetini sağlamak için Suriye ile ilgili Arap Bakanlar Komisyonu ile BM'nin Suriye elçisi arasındaki koordinasyonun sürdürülmesine verdiği öneme” dikkat çekti. Bu arada BM'nin Suriye elçisi Pedersen, “adım adım bir yaklaşıma göre bir çözüm ilerletmeyi takip etmek için Arap Bakanlar Komisyonu ile birlikte çalışmaya istekli olduğunu ifade etti ve Suriye krizini çözmek için çok çalışmak amacıyla Mısır ve Birleşmiş Milletler arasındaki sürekli iletişim için takdirini yineledi.”

Yorum:

Sözde “adım adım” yaklaşım, Suriye halkına yönelik komploların ve tiran Beşar Esad liderliğindeki rejimin pekiştirilmesinin halkalardan bir halkadır.

İlk madde, “Suriye rejiminin sınır ötesi insani yardıma onay vermesini ve rejim tarafından kontrol edilen bölgeler de dahil olmak üzere Korona virüsüyle mücadeleye yardımcı olmak için sağlık yardımının gönderilmesini ve küresel olarak finanse edilen bir aşılama programının oluşturulmasını” içeriyor.

İkinci madde, “yerinden edilenlerin ve mültecilerin güvenli bir şekilde geri dönmesi için uygun ortamın oluşturulmasını, rejimin muhalefet ve Suriye toplumunun çeşitli bileşenleriyle uzlaşmaya kararlı olmasını, iyi yönetim ve hesap verilebilirliği sağlamak için yapısal reformların benimsenmesini, zulmün durdurulmasını, işkence ve insan hakları ihlallerinin soruşturulmasını” ve bu adıma mukabil “rejimin kontrolünde yaşayan Suriyeliler için aşamalı bir yardım planının benimsenmesini, bununla koordineli olarak insani yardımların artırılmasını, erken iyileştirme ve istikrar programlarının uygulanmasını, yerinden edilenlerin ve mültecilerin ülkelerine ve şehirlerine dönüşlerine yardımcı olmak için tasarlanmış erken iyileştirme programlarının finanse edilmesini ve genel olarak Suriye halkının geçim yolları için bir tür normal yaşamın geri getirilmesine yardımcı olan BM kuruluşları ve STK'lar için destek programları oluşturulmasını” içeriyor.

Üçüncü madde, “2254 sayılı Güvenlik Konseyi Kararının uygulanmasında ilerleme sağlanmasını, rejimin anayasa reformuna yol açan Anayasa Komisyonu'na aktif olarak katılmasını, mahkumların ve siyasi tutukluların serbest bırakılmasını, kayıpların akıbetinin açıklanmasını ve geçiş hükümetinin oluşturulmasına yol açan Birleşmiş Milletler denetiminde seçimlerin yapılmasını” ve bu adıma mukabil, “üçüncü taraflarla mal ticaretini kolaylaştırmak da dahil olmak üzere Suriye rejimi üzerindeki yaptırımların kademeli olarak hafifletileceğini, Merkez Bankası, devlet kurumları ve

yetkililer de dahil olmak üzere Suriye kamu sektörlerine yönelik yaptırımların yanı sıra sektörel cezaların da kaldırılacağını” belirtiyor. Bu girişim Suriye rejimine, “ilişkileri yeniden tesis etmek ve Şam’daki diplomatik misyonları yeniden açmak için geçici bir diplomatik yakınlaşma ve Suriye rejimine gerek uluslararası forumlara geri dönüşünü, gerekse Arap Devletleri Ligi’ndeki konumunu geri kazanması için bir kolaylık” sunuyor.

Dördüncü madde, “Doğu Suriye, güneyde rejim kontrolündeki bölgeler ve Suriye-el-Badiye de dahil olmak üzere “DAİŞ” ve terörist gruplarla mücadele edilmesini, yabancı savaşçılar konusunda işbirliği yapılmasını, terörist gruplar, teröristlerle bağlantılar ve finansman ağları hakkında bilgi alışverişi yapılmasını” belirttiği gibi “İran bağlantılı aşırılık yanlısı grupların faaliyetlerinin ve Suriye’deki Sünni toplulukları ve etnik azınlıkları kışkırtmasının durdurulmasını” ve bu adıma mukabil rejimin, “Suriye’nin kuzeybatısındaki terörizme karşı mücadelede kendisi ve Rusya ile işbirliği yapmasını” belirtiyor; ayrıca “El-Hol kampı halkı, terörist savaşçılar ve tutuklu DAİŞ unsurlarıyla ilişkilerde Suriye Demokratik Güçleri ile koordinasyon kurulmasına” ve bu adıma mukabil rejimin, “(DAİŞ) örgütünden kurtarılan ve rejimin kontrolü altındaki bölgelerde istikrar ve erken iyileştirme projeleri için finansman” elde etmesine atıfta bulunuyor.

Beşinci madde, “ülke çapında ateşkesin olmasını, hava bombardımanı ve baskınlar dahil tüm askeri operasyonların durdurulmasını, Suriyeli olmayan tüm unsurların cephe hatlarından ve komşu ülkelerle olan sınır bölgelerinden çekilmesini, bunun da büyük askeri operasyonların durdurulduğunun ilan edilmesine yol açacağını”, bu adıma mukabil girişimin rejime, “terörle mücadele operasyonunun parçası olmadıkça Suriye üzerindeki tüm askeri hava faaliyetlerini durdurmasını” sunduğunu ve girişimin, “Suriye topraklarındaki ortakların ve Türkiye dahil bölgesel müttefiklerin ülke genelinde ilan edilen ateşkese uymalarını” taahhüt ettiğini belirtiyor.

Son madde ise, “tüm yabancı güçlerin Suriye’den çekilmesini, rejimin güvenlik ve istikrara kavuşma noktasında komşu ülkelere karşı olumlu bir şekilde bağlı kalması gerektiğini... İran’ın, Suriye’nin belirli bölgelerindeki etkisinin azaltılmasının ve tüm yabancı güçlerin ve yabancı savaşçıların Suriye’den çekilmesinin taahhüt edilmesini”, bu adıma karşılık rejimin, “Amerikan güçlerinin ve uluslararası koalisyon güçlerinin Tanf Üssü de dahil olmak üzere kuzeydoğu Suriye’den çekilmesini, ayrıca rejimin Suriye sınırlarının güvenliğini sağlamak için kendi ordusu ile komşu ülkelerin askeri ve güvenlik teşkilatları arasında koordinasyon kanalları açma ayrıcalığına da sahip olmayı” elde ettiğini belirtiyor.

Girişimi içeren belge, “Suriye krizinin patlak vermesinden bu yana 10 yıl geçmesine rağmen bunu çözmek için gerçek bir umut olmadığını, siyasi bir çözüme ulaşmak için kapsamlı bir strateji olmadığını... Krizin askeri olarak son bulmayacağı, rejim değişikliğinin etkili bir hedef olmadığı ve ilan edilen hedefin Güvenlik Konseyi’nin 2254 sayılı Kararı temelinde siyasi bir çözüm bulmak olduğu üzerinde herkesin hemfikir olduğunu” teyit etmektedir.

Hakeza Arap rejimleri ile Birleşmiş Milletler ve ona bağlı devletlerin Suriye halkına karşı komplolarının boyutu ile yalan ve aldatmacalarının boyutunu da ortaya çıkarmıştır; zira belge, Beşar Esad liderliğindeki Suriye rejiminin pekiştirilmesini belirtiyor, siyasi çözüm çağrısında bulunurken yalan söylediğini ilan ediyor ve bunun olmadığını söylüyor ve Suriye rejiminin laik kimliğini korumayı, kurumlarını korumayı ve ateşkes için çalışmayı yani Suriye’deki devrimi durdurmamayı öngören 2015 yılı-2254 sayılı Güvenlik Konseyi adına yayınlanan Amerikan projesinin uygulanması

doğrultusunda ilerliyor. Dolayısıyla proje, ne mücrim Beşar Esad'a, ne de onunla birlikte olan mücrimlerden herhangi birine zarar vermiyor. Zira o, tüm bunları reddeden Suriye halkının katılımı olmadan sonuna kadar uygulanıyor; çünkü Suriye'deki hiç kimse, hatta ajan muhalefet bile bunu kabul etmeye cesaret edemiyor. Böylece onu, onların katılımı olmadan uygulamayı ve onların onayı olmadan da dayatmayı amaçlamaktadırlar; sonra da yarın onlara, hadi gelin seçimlere katılın denilecek ama katılmasalar da seçimi yapacaklardır; zira seçimlere rejimin destekçileri katılacaktır.

Askeri çözümün olmadığını söylediler, bunu uyguladılar ve askeri çözümle Suriye rejiminin genişlemesini sağladılar; zira İran'ın, destekçilerinin ve Rusya'nın doğrudan yardımıyla, teröristlerle savaşma bahanesiyle devrimcileri vuran ve İran'a ve onun terörist olarak sınıflandırdığı Lübnanlı partisine dokunmayan Amerika tarafından başka bir şekilde yardımıyla ve Kuzeybatı Suriye'deki hakimiyetini pekiştirmek için Suriye'de üç askeri operasyon gerçekleştiren, devrimcilerin rejimle savaşmalarını engelleyen, devrimcileri Halep'ten çıkaran, devrimcilerin yenilgilerini garanti altına almak, onları bölgelerinden çıkarmak ve onları İdlib bölgesinde kendi hakimiyetleri altında toplamak için gerginliği azaltma, Astana ve Soçi anlaşmalarını imzalayan, ardından devrimcileri Guta'dan çıkaran Suudi komplosuna ek olarak devrimi bitirmek ve rejimi pekiştirmek için çalışan Türkiye rejiminin de yardımıyla amansız bir savaş yürüttüler.

Bu "adım adım" yaklaşım, yerinden edilenlerin ve mültecilerin geri dönüşü ve sanki onların geri dönmelerine izin vermek bir lütufmuş gibi onlara yardım etmek gerekçesinin yanı sıra hala Korona virüsü ve aşıları güvence altına aldıkları bahanesi üreterek Beşar Esad liderliğindeki rejimi pekiştirmek ve Suriye halkını rejime boyun eğdirmek içindir! Nitekim bu planı daha önce gizlediler ve son zamanlarda neredeyse plan noktasında sona ulaştıktan sonra ortaya çıkardılar; bu planın sonuncusu, Suriye'nin Arap Ligi'ne geri dönmesi, tiran Devlet Başkanı Beşar Esad'ın 19/05/2023 tarihinde Cidde'deki Arap Ligi zirvesine davet edilmesi ve Şam'daki diplomatik temsilciliklerini açmaya ve Suriye rejiminin uluslararası forumlara geri dönüşünü kolaylaştırmaya başlamalarıdır.

Tüm bunlara rağmen Suriye'nin devrimci halkının yeniden ayağa kalkması için hala bir fırsat var; çünkü hiç kimse sözde komplocu "adım adım" yaklaşımı kabul etmeye cesaret edemediği gibi hiçbir şey elde edemeyecekleri Suriye Koalisyonu da dahil rejimlere bağlı muhalefetin eline düştü. Ayrıca hak sözü haykırıları ve yeniden intifada çağrı yapanları ezmek için Türkiye'ye bağlı silahlı gruplar da var ve bu grupların liderleri bir şey elde edebilecekleri vehmine kapılıyorlar; oysa destek veren ülkeler, Suriye rejimiyle ilişkileri normalleştirmek ve yerinden edilmiş kişiler ve mülteciler için insani yardım adı altında yardım sağlamak yoluyla Suriye rejimine olan desteklerini açıkladılar.

Onlara öncülük yapan Hizb-ut Tahrir, daha ilk günden itibaren onlara doğruyu söylemiş ve onları bu sonuç noktasında uyarıyordu; bu yüzden onların en önemli görevlerinden biri, Hizb-ut Tahrir ile birlikte yürümek ve kendilerini güvenli bir yere ulaştırmak ve ümmetin devrim projesini gerçekleştirmek için onun bilinçli ve samimi siyasi liderliğine destek vermektir; dikkat edin bu proje, Nübüvvet Minhacı üzere Hilafeti ilan etmektir.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Esad Mansur